

SAKU VALLAVOLIKOGULE
Revisjonikomisjoni aruanne
**Saku valla konsolideerimisgrupi 2024. aasta
majandusaasta aruande ja revisjonikomisjoni tegevuse kohta**

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 29 lõike 10 kohaselt: „Enne majandusaasta aruande kinnitamist volikogus vaatab revisjonikomisjon volikogule esitatud majandusaasta aruande läbi ja koostab selle kohta kirjaliku aruande, mis esitatakse volikogule. Aruandes peab revisjonikomisjon avaldama oma seisukoha, kas selle liikmed toetavad vallavalitsuse koostatud majandusaasta aruande kinnitamist. Lisaks sellele peab revisjonikomisjon andma volikogule ülevaate oma tegevuse kohta.“

Revisjonikomisjon tutvus Saku valla konsolideerimisgrupi 2024.a. majandusaasta aruandega ning selle kohta koostatud sõltumatu vandeaudiitori Merike Kiiski aruandega.

Enne aruande koostamist kohtusid revisjonikomisjoni liikmed audiitoriga Teams vahendusel, kuulates ära audiitori arvamuse majandusaasta aruande kohta ning esitasid talle mitmeid täpsustavaid küsimusi.

Revisjonikomisjon vaatas läbi Saku valla 2024. aasta majandusaasta aruande, mis koosneb kahest osast: tegevusaruandest ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest koos lisadega. Tegevusaruandes antakse ülevaade Saku vallast ja konsolideerimisgrupist, nende struktuurist ja juhtimisest. Aruanne kirjeldab Saku valla majandustegevust, andes ülevaate peamistest finantsnäitajatest ja sisekontrollisüsteemist. Tähelepanu on pööratud valla arengukavas püstitatud eesmärkide täitmisele peamiste valdkondade lõikes. Revisjonikomisjon toetab vallavalitsuse püüdlusi täpsustada püstitatud eesmärkide saavutamise mõõdikuid. Samas juhtis revisjonikomisjon vallavalitsuse tähelepanu sellele, et valla kui terviku arengu hindamisel ei tohiks piirduda vaid erinevate valdkondade kohta mõõdikute hindamisega, vaid tuleb püüda hinnata, kuidas üksikute valdkondade koosmõju toob kaasa valla arengu. Samas juhib komisjon vallavalitsuse tähelepanu vajadusele eristada toimimise, muutumise ja arengu mõõdikuid. Toimimise näitajate paranemine võib küll kaasa tuua muutumise, kuid muutumine ei pruugi mitte alati üle kasvada arenguks. Jätkuvalt pole majandusaasta aruandes esitatud mõõdikute võrdlust varasemate aastatega pikemal perioodil. Lugejal ei teki võimalust võrrelda muutusi valla olulisemate valdkondade arendamisel isegi mitte viimase 3, rääkimata 5 või 10 aastaga võrreldes. Samas on mitmed kehtiva arengukava eesmärgid vananenud või mitte mõõdetavad, mistõttu vald vajab arengukava põhjalikku uuendamist, võttes rohkem arvesse viimastel aastatel muutunud julgeoleku- ja majanduskeskkonna iseärasusi.

Eraldi juhib revisjonikomisjon vallavalitsuse- ja -volikogu tähelepanu esmakordselt sõltumatu audiitori aruandes sisalduvale nn „Asjaolu rõhutamisele“, milles tuuakse välja, „et 31. detsembri 2024 seisuga ületavad grupi lühiajalised kohustised käibevara 9 527 661 euro võrra ja netovõlakoormus on 112% põhitegevuse tuludest“.

Revisjonikomisjoni hinnangul on tegemist KOV üksuse finantsjuhtimise seaduse jämeda rikkumisega, mille kohaselt netovõlakoormus ei tohi olla suurem kui 80% põhitegevuse tuludest. Veelgi enam, lisaks seaduserikkumisele on valla praegused juhid toonud kaasa Saku vallale korvamatut mainekahju, sest netovõlakoormuse suhtarvuga on jõutud kõige suuremaks

võlglasteks nn punaseks laternaks Eesti omavalitsuste seas. Revisjonikomisjoni hinnangul pole vallavalitsus võlakoormise ennetamise ja vähendamiseks piisavalt edukalt tegelenud. Sellepärast pöördub revisjonikomisjon volikogu poole ettepanekuga võtta kasutusele mõjusad meetmed Saku vallas finantsjuhtimise seaduse partemaks täitmiseks ja finantsdistipliinist kinnipidamiseks. Revisjonikomisjon nõustub sõltumatu audiitori väidetega, et Saku vald võib sattuda makseraskustesse, sest kohustiste osakaal varadest on 45%, mis näitab, et asutus finantseerib oma varasid omavahendite arvelt ning ei pruugi enam olla jätkusuutlik.

Kokkuvõttes hindab revisjonikomisjon Saku valla 2024. majandusaastat keeruliseks. Vallavalitsusel ja kõigil selle allüksustel, eelkõige finants- ja arendusteenistustel tuleb oma tegevust muuta oluliselt tõhusamaks ja mõjusamaks. Revisjonikomisjon soovib valla juhtidel välja töötada uus Saku valla arengukava, milles võetakse realistlikult arvesse globaalseid trende, Eesti ja Harju maakonna arengusuundi ning Saku valla finantsvõimalusi ja elanike vajadusi, integreerides sellesse läbivalt kliimanetraalsuse, taastuvenergeetika, ettevõtluse, julgeoleku ja sotsiaalse turvalisuse komponendid.

Revisjonikomisjon, arutanud läbi Saku valla 2024. majandusaasta aruande ja lugenud läbi audiitori arvamuse ning kuulanud abivallavanema ja finantsteenistuse juhi selgitused esitatud küsimustele, toetab Saku Vallavalitsuse esitatud Saku valla 2024.a. majandusaruande kinnitamist volikogu istungil.

Revisjonikomisjon töötas 2024.a vastavalt volikogu kinnitatud tööplaanile, mis oli alljärgnev:

1. Kohtumine Saku valla audiitoriga enne majandusaruande auditeerimist;
2. Arvamuse koostamine Saku valla 2024. a. majandusaasta aruande ja eelarve täitmise kohta;
3. Saku Vallavalitsuse sisekontrolli aruande ärakuulamine.
4. Saku valla MTÜ-de rahade kasutamise analüüs.
5. Festivali Sack von Sound eelarve kasutamine ja täitmine.

Revisjonikomisjoni tööplaani kõik punktid said täidetud. Selgitati välja, MTÜ-de eraldatud rahade kasutamisega märkimisväärseid probleeme ei esine, sest välja on töötatud efektiivselt toimiv toetuste taotlemise ja aruandluse esitamise kord.

Festivali Sack von Sound eelarve kasutamise ja täitmise analüüsimisel leiti, et festivali kulud olid kordades suuremad kui sissetulekud, artistide tasustamisel esines märkimisväärseid ebakõlasid. Revisjonikomisjon asus seisukohale, et festivali senisel kujul pole enam otstarbekas korraldada.

Revisjonikomisjon juhtis vallavalitsuse tähelepanu asjaolule, et vallavalitsuse töötajate koondamisi oleks olnud vaja paremini põhjendada, kasutades selleks muuhulgas sisekontrolli võimalusi, arenguvestlusi töötajatega ning ametijuhendite täpsustamist.

Lisaks tööplaanis olnud teemadele jälgis revisjonikomisjon vallavalitsuse ja vallavolikogu töö seaduslikkust, vastavust KOKS ja valla põhimääruse sätetele.

Revisjonikomisjon tunneb heameelt sellest revisjonikomisjoni järjepidevate ettepanekute tulemusena seadustas vallavolikogu 2024.a. Saku valla uue logo, mis mõnda aega oli ebaseaduslikult kasutuses.

Revisjonikomisjoni esimees

Ivar Raig

Aseesimees

Hasso Uuetoa

Liige

Leo Jürgenson

Sakus, 10.06.2024